

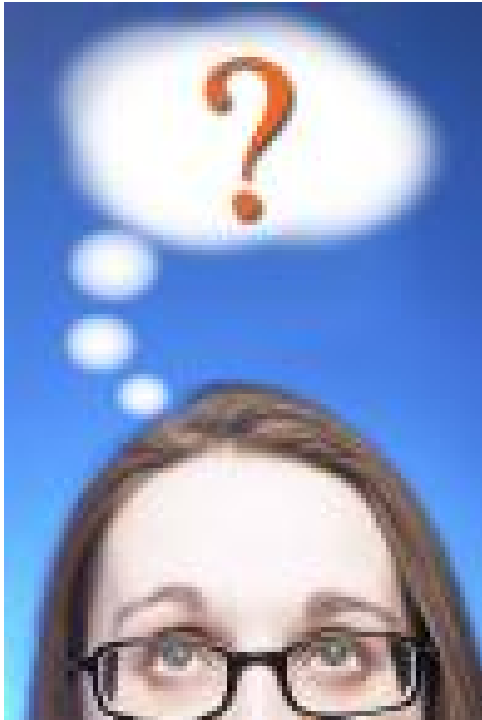
Tôi là Ai ?

Tác Giả: Kim Thu

Chúa Nhật, 14 Tháng 2 Năm 2010 10:49

Khi vßi hßi thay tên.

Núi chùng bóng tßi, sông ghen cßn dòng.

Có phßi nßu mình ßmßt nßi nào trên dßi ba mßi năm thì mình là ngßi thußc đßa phßng đó, đúng không? Đã bißt bao nhiêu lßn tôi đßt ra câu hßi đó sau mßt ngày nhìn vào lßch thßy con sß ghi năm đã bßc vào năm thß ba mßi cßa mßt ngßi tßn nß.

Bây giß có ai mßi quen gßp tôi, hßi: Bà ß đâu đßn vßy? Thì chßc tôi sß trß lßi rßt tß nhiên, tôi ß San Jose , hay khi đang đi du lßch thì sß trß lßi, tôi ß Mß đßn. Tôi sß không trß lßi là tôi ß Vißt Nam đßn nßa, chß trß ngßi ta hßi, bà là ngßi nß c nào? Thì lúc đó tôi chßc chßn nói, tôi là ngßi Vißt Nam , đß cho hß không nhßm vßi ngßi Trung Hoa, Nhßt, hay Phi.

Đúng, tôi ß Mß trên dßi ba mßi năm rßi, tôi là mßt ngßi Mß. Bây giß thß xem lßi con ngßi Mß cßa tôi.

Tôi là Ai ?

Tác Giả: Kim Thu

Chúa Nhật, 14 Tháng 2 Năm 2010 10:49

Trước tiên mặt mũi, chân tay tôi chưa có gì thay đổi cả. Vẫn khuôn mặt cũu trức ít góc cạnh của người Á Đông và cái mũi tẹt khiêm tốn, tóc sẫm to và đen, khi có tóc búi thì nhìn thấy ngay, mũn giũu thì phải nhuộm.

Đi với người Á Đông thì tôi được gọi là người có nước da trắng, nhưng màu trắng này thực ra là màu ngà, và được như mặt ông Tây, bà M nào thì nó vẫn cho cái cảm giác da vàng rớt rớt. Khi tôi nói tiếng Anh thì cách phát âm vẫn có vấn đề, đôi khi nói nhanh quá thì sẽ vấp phải lỗi nói tiếng Anh theo cách dạy tiếng Việt trong đó. Như thế bèn chê là nói tiếng Anh b (broken English). Về cách phục sức, nhà , xe cũ bên ngoài, tôi có thể không kém mặt người Mỹ chính gốc.

Nhưng khi bước vào nhà tôi, thì những bước tranh treo phòng khách, bát đĩa bày bàn ăn, chai nước mắm, hồ dĩa cũ trong bếp và nhót là sách, báo tiếng Việt khắp nơi trong nhà, thì chắc ai cũng sẽ nhận ra ngay đó là mặt gia đình Việt Nam. Như thế thì tôi là người San Jose hay người Hà Nội, người Mỹ hay người Việt? Tôi đi đâu nay đến ba mươi năm rồi cả mà.

Người là Long Sơn, Thanh Hóa ra Hà Nội trên đường ba mươi năm thì tự nhận mình là người Hà Nội; người là Hoàng Phòng, Hoàng Đình vào Sài Gòn lập nghiệp từ năm 75, 76 thì nhận mình là người trong Nam.

Tôi là Mỹ tìm về Việt Nam không ai chịu nhận tôi là người Việt nữa, dù tôi có yêu quê hương đến quên thì tởu gan, có gặp lại hàng nước mặt khôn cớ m thì khi thăm viếng, hỏi han, hỏi về những thông tin nói rồi tự nhiên: chớ đâu có phải là người Việt nữa, bây giờ chớ là người Mỹ rồi, chớ cái này không hợp với chớ, cái kia chớ không ăn được, cái nọ chớ không biết đâu.

Nhưng lúc đó tôi chưa biết mình phải phân biệt thế nào cho đúng. Cả cái tôi vẫn Việt, hay nhận đúng rồi tôi là Mỹ? Không, cả hai cùng sai cả. Nhưng khi cần quyền tiếng đóng góp vào việc công ích nào của Việt Nam thì ai ai cũng nhận lời cho tôi đến ngàn lần tôi là mặt người Việt Nam chính gốc. Rồi tôi phải có bản phận và tình thế người với đất nước, được bảo. Tình thế người thì nhận định lúc nào tôi cũng đứng ở trong nước rồi, tôi chưa cần ai nhận nữa, nhưng bản phận thì cho tôi... nghĩ lại.

Tôi đã đóng góp bản phận của tôi cho đất nước đó rồi. Mặt mặt tình chất tôi có trong chiến tranh hơn ba mươi năm về trước, xong thì tởu gan người tôi yêu nằm trong lòng đất, rồi lại phải

Tôi là Ai ?

Tác Giả: Kim Thu

Chúa Nhật, 14 Tháng 2 Năm 2010 10:49

đào lên, đốt thành tro than, bỏ đui vào nồi nấu, đã trở nên phôi nhũ thay tôi rồi. Không đời nào hay sao?

Bây giờ tôi phải có biện pháp đóng thu hàng năm để tiếp tục tôi đang sống để phải với chính phủ xã để xây trường học và nuôi nhốt người khác, như trước kia để tiếp tục này đã nuôi người Việt, vì giới trẻ cá nhân hiện tại xác định tôi là người Mỹ. Tôi phải làm biện pháp công dân.

Có những ngày tôi lái xe bỏ phố xa lạ vào một buổi chiều mùa thu; hay một buổi sáng mùa xuân vắng vẻ, êm ả, đứng trong nhà nhìn ra phố, tôi cảm nhận được nỗi mình đang hiện diện không phải là quê mình, không phải nơi mình.

Chẳng có một lý do gì cụ thể, chẳng là những gì tôi mua để vào kính xe, chẳng là một chiếc hộp đựng đồ. Múa trên xa lộ Mỹ như một đêm những căn nhà tháng Năm ở Thành phố New York, nhà mình ở Trại Quý Cát, nhà anh ở trung tâm rạp chiếu Edén để ngủ trưa với nhau.

Những chiếc San Jose trước nhà như một dòng sông ở bên Bắc Đàng Mông đi qua phà sang bên kia Thành phố Thiêm chí với bên, hay sống những chiếc thuyền qua phà đi thăm hàng tuần Bắc Liêu. Những lúc đó tôi bắt chợt gặp mình Việt Nam quá, vì những cái bóng Việt Nam thướt tha, thướt tha lên hình ảnh rõ rệt ngay trước mắt mình. Và khi đi làm sao, những cái bóng đó nó mạnh mẽ đến nỗi mình quên mất là mình đang ở Mỹ. Chẳng tôi là người Việt Nam.

Lại có những lần ở Việt Nam, tôi bắt gặp một căn cứ hai người chân, bắt đầu bằng liên miên cứ tuôn ra. Đi đâu cũng phải hỏi đường, ai nhìn mình cũng biết mình từ đâu đến và đang đi đâu. Tiềm thức hoài vọng sai. Nhưng khi đến gần vịnh trên đường phố Sài Gòn, biết tiếp tục này vẫn là quê hương mình, những người đi lại chung quanh là đồng bào mình, những sao không gặp Việt Nam của mình, hình như đã có điều gì rồi.

Ngôn ngữ Việt thì thay đổi quá nhiều, pha trộn của Hán của Ta, chẳng đâu của cha này với của kia, làm nên một chất mới thật là "nhiều". Cách phát âm của người Hà Nội bây giờ không giống cách phát âm cũ của ông bà, cha mẹ tôi ngày trước, và họ nói nhanh quá, tôi nghe không kịp. Cái tiếng nói trầm bổng, thanh lịch, chậm rãi, rõ ràng từng chữ của thời xa xưa bây giờ chỉ còn là cặn tích.

Tôi là Ai ?

Tác Giả: Kim Thu

Chúa Nhật, 14 Tháng 2 Năm 2010 10:49

Ngäng måt lån nhån båu tråi, vån båu tråi xanh biåc cåa thåi tuåi trå, cåu xuäng nhån måt đåt, vån måt đåt thån quen, nhäng sao lòng hoang mang quá đåi, và thåy đå có måt khoäng cách nghìn trùng vô hình giåa mình và quê häng đåt Viåt. Chåc tôi là ngäng i Må!

Så sånh thåi gian tôi sinh ra, säng i Viåt Nam và thåi gian tôi bå Viåt Nam ra đi, säng i Må, hai con så đå đå gån ngang nhau. Tôi đåc håc tå nhä quê häng là nåi tå tiên låp nghiåp, là nåi chôn nhau cåt rån. i trong näc có bài hát nåi tiäng “Quê häng måi ngäng i có måt”, nhä là chå måt må thåi. Nhäng có ngäng i låi nói: Nåi nào mình säng i đå suåt måt quång đåi dài, có nhäng ngäng i thån chung quanh mình, häng nhäng ân huå cåa phån đåt cåu mang mình, thì nåi đå cũng đåc gåi là quê häng mình. Nhä våy thì tôi có måt hay hai quê?

Tôi säng i Må thì bån bè gåp nhau thång nói: Cái này ngäng i Viåt mình không håp, hoåc ngäng i Må hå måi thích nghi đåc våc này, ngäng i Viåt mình không quen.

Khi đi då buåi tiäc cuåi năm cåa måt công ty lån i Må, toàn là nhäng ngäng i Må sang trång thì thåy rõ ngay mình là ngäng i Viåt đi låc, dù mình có sang trång, låch så nhä hå. Hóa ra i Må hay vå Viåt Nam mình đåu låc chå cå.

Tôi nhä måy năm tråc có lån trò chuyän våi må cåa måt ngäng i bån, lúc đå cå ngoài 80 hå còn mình mån, cå theo đåo Phåt. Trång nam cåa cå và con dâu cå tå nhiên rå nhau theo đåo Công giáo. Gặp tôi, cå håi: Không biåt anh Bình nhà tôi khi chåt thì đi đåu? Phåt giån anh i y, vì anh i y bå đi, Chúa chåc gì cho anh i y vào, vì anh i y måi quá! Năm nay cå ngoài 90 tuåi råi và không may, cå bå Alzheimer. Våy là cå không còn mình mån đå lo con mình không có chå dung thån cho phån hån. Båy giå thån thoäng nghĩ låi nhäng låi cå nói, thåy mình ngay i đåi säng này cũng đå là måt våt näng phåt phå bay. Quê nhà, quê ngäng i, quê Må, quê Viåt. Chao ôi! Cái thån cå bång.

Nhäng lå låm, tôi biåt chåc mình là ngäng i Viåt, nhåt là khi tôi nåm må. Trong giåc ngå tôi thång ngåp cha må, gåp ngay trong nhäng ngôi nhà cũ i Viåt Nam, gåp bån bè cũng gåp trên đång phå Viåt Nam tång råt xa xåa, và bao giå trong må cũng đåi thoåi bång tiäng Viåt. Tånh đåy đôi khi vån i a näc måt, dù là måt giåc må vui. Thåy nhä quê nhà quá đåi!

Tôi nhä låi trong nhäng truyän ngån, nhäng bài thå Đång tôi đåc thåi råt xa xåa vå ngäng i bå làng đi xa lâu năm trå vå không ai nhän ra nåa. Håi đå sao mà mình thång nhäng ông già

Tôi là Ai ?

Tác Giả: Kim Thu

Chúa Nhật, 14 Tháng 2 Năm 2010 10:49

trong th< đó th< ! Bây gi< nghĩ l< i thì ng<< i trong sách đó còn may m< n h< n mình, h< đâu có đi đ< n t< n m< t n<< c khác nh< mình. H< ch< b< làng, ch< không b< n<< c. Th< mà khi v< còn ng< ngác, bùi ngùi, t< i thân vì l< c ch< ngay trong làng mình.

So sánh tôi v< i ng<< i b< làng ra đi trong nh< ng trang sách đó thì hoàn c< nh c< a tôi đáng bu< n h< n nhi< u. Không nh< ng đã b< làng, b< n<< c đi, còn nh< n qu< c t< ch c< a m< t n<< c khác.

Khi v< đ< i h< thay tên. Núi chùng bóng t< i, sông ghen c< n dòng. (tmt)